

Spis treści

Przedmowa	9
1. Makroekonomiczne kategorie i narzędzia analizy	19
1.1. Podstawowe kategorie rachunkowości narodowej	19
1.2. Wielkości niefinansowe i finansowe	24
1.3. Zasoby, strumienie oraz bilanse sektorowe	26
Dodatek 1. Porównania dwóch koszyków dóbr w czasie i przestrzeni ...	27
2. Nadwyżka towarów konsumpcyjnych oraz warunki przekształcenia jej w zysk	33
2.1. Przedmiot analizy	33
2.2. Nadwyżka towarów konsumpcyjnych	35
3. Ceny i podział dochodu narodowego	45
3.1. Ceny określane przez koszty i ceny określane przez popyt	45
3.2. Podział dochodu narodowego	53
4. Zysk i PKB w modelu podstawowym	61
4.1. Czynniki określające zyski i PKB w modelu podstawowym	61
4.2. Model dwusektorowy	64
4.3. Pojęcie mnożnika inwestycyjnego: dostosowanie ilościowe i cenowe	65
4.4. Paradoks oszczędności	73
4.5. Płace nominalne a poziom zatrudnienia	77
4.6. Gospodarka kapitalistyczna i gospodarka centralnie planowana ...	81
Dodatek 2. Bezrobocie według teorii efektywnego popytu i według teorii klasycznej	84
5. Zyski i PKB w modelu z udziałem państwa	89
5.1. Rola polityki fiskalnej – kilka uwag o stosunku państwa do rynku i podziału dochodów	89
5.2. Zyski i PKB przy uwzględnieniu wydatków i dochodów budżetowych	93
5.3. Budżet jako automatyczny stabilizator koniunktury przy wahaniami inwestycji	97

5.4. Dlaczego deficyty budżetowe w gospodarce kapitalistycznej są nieuniknione?	102
5.5. Deficyt budżetowy czy stymulowanie inwestycji prywatnych?	110
5.6. Ekspansja napędzana przez aktywną politykę fiskalną	113
5.7. Dług publiczny i koszty jego obsługi	118
5.8. Mity związane z deficytem budżetowym i finansami publicznymi	125
5.8.1. Deficyt budżetowy a inflacja	125
5.8.2. Koncepcja „wypierania” inwestycji prywatnych	126
5.8.3. Koncepcja „bliźniaczego deficytu”	128
5.8.4. „Ekspansywne zacieśnienie fiskalne”	129
5.8.5. Zmiany finansowania systemu emerytalnego jako panaceum przeciwko następstwom starzenia się ludności	131
Dodatek 3. Pobudzanie koniunktury przez redukcję podatków w modelu wyodrębniającym podatki od płac i podatki od zysków	139
Dodatek 4. Stosunek długu krajowego i pierwotnego deficytu budżetowego do PKB	142
6. PKB w modelu gospodarki otwartej	145
6.1. Międzynarodowy wymiar efektywnego popytu	145
6.2. Zyski i PKB w gospodarce otwartej: mnożnik inwestycyjny i mnożnik eksportowy	146
6.2.1. Mnożnik inwestycyjny w modelu gospodarki otwartej i zamkniętej	147
6.2.2. Mnożnik eksportowy a mnożnik inwestycyjny	149
6.3. Oszczędności prywatne w gospodarce otwartej	151
6.4. Międzynarodowa zdolność konkurencyjna	155
6.5. Merkantylizm przez dumping płac jako nieskuteczny środek walki z bezrobociem	159
6.6. Dopływ kapitałów zagranicznych i sytuacja płatnicza kraju	161
Dodatek 5. Oszczędności krajowe i zagraniczne	168
Dodatek 6. Stosunek długu zagranicznego do PKB	173
Dodatek 7. Importochłonność a wysokość mnożników inwestycyjnych i fiskalnych w modelu otwartym	176
7. Pieniądz endogeniczny	181
7.1. Uwagi wstępne	181
7.2. Pieniądz endogeniczny i jego ruch okrężny	183
7.2.1. Ruch okrężny z udziałem banków komercyjnych	185
7.2.2. Ruch okrężny pieniądza z udziałem banku centralnego	193
7.2.3. Ruch okrężny pieniądza w modelu z udziałem rządu	197

7.3. Podaż pieniądza endogenicznego i egzogenicznego: horyzontaliści i wertykaliści	201
7.4. Polityka banku centralnego	206
7.5. Banki komercyjne i inwestycyjne	210
8. Wzrost gospodarczy a wzrost efektywnego popytu	213
8.1. Wstęp	213
8.2. Ogólny model wzrostu	214
8.3. Model wzrostu zrównoważonego i jego niestabilność	216
8.4. Kaleckiego model wahań cyklicznych	219
8.5. Długofalowy wzrost gospodarki kapitalistycznej	223
Dodatek 8. Czynniki określające inwestycje w kapitał trwały w modelu Kaleckiego	227
9. Stylizowane cechy wzrostu gospodarczego po II wojnie światowej	231
9.1. Świat kapitalistyczny po II wojnie – od złotego wieku do wielkiego kryzysu finansowego	231
9.2. Zadłużenie gospodarstw domowych a stabilność wzrostu gospodarczego	238
9.3. Zadłużenie zagraniczne a stabilność wzrostu gospodarczego	244
9.4. Wymiar ekonomiczny i polityczny rosnących nierówności podziału dochodów	250
Zakończenie	253
Literatura	261
Spis tabel	265
Spis rysunków	266
Indeks rzeczowy	269
Indeks nazwisk	275